

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1355-07

meddelad i Stockholm den 7 januari 2008

KLAGANDE

Upplýsningscentralen AB, 556137-5113, 117 88 Stockholm

Ombud: Advokaten Claes Månsson, Advokatfirman Åberg & Co AB,
Box 16295, 103 25 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrättens i Jönköping dom den 26 januari 2007 i mål nr 2568-06
(bilaga)

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

YRKANDE M.M.

Upplýsningscentralen AB (bolaget) fullföljer sin talan och anför bl.a. följande. Kammarrätten har gjort en felaktig bedömning och ansett att bolagets begäran om registerutdrag inte kvalificerar sig som en sådan utan i stället skall bedömas som en begäran om att få ta del av allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen. Av 11 § förmynderskapsförordningen (1995:379) framgår att överförmyndaren skall lämna ut ett utdrag ur registret om det begärs. Registerutdraget skall visa vem som är förordnad ställföreträdare för en enskild och på vilken grund ställföreträdarskapet vilar. Kammarrätten har i dom den 15 maj 2006 i mål nr 1281-06 uttalat att registerutdrag skall lämnas ut om förfrågan avser viss i begäran angiven person. Det finns inte stadgat något krav att särskilda skäl eller omständigheter måste ligga till grund för en sådan begäran. Kammarrätten har i nu aktuellt mål utan stöd begränsat författningsregleringen på ett sätt som är godtyckligt och därtill i direkt strid med författningens lydelse. Motiven för att ett register skall föras

Dok.Id 44467

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 5

Expeditionstid
09:00-12:00
13:00-15:00

Telefon
08-617 62 00
Telefax
08-617 62 58

och att uppgifter skall lämnas ut är att uppgifterna vid förfrågan skall göras tillgängliga. Om det varit lagstiftarens mening att en begäran om registerutdrag på något sätt måste kvalificeras för att efterkommas hade ett sådant stadgande influerat i författningstexten. Skulle kammarrättens dom stå fast saknas möjlighet att förutse när en begäran om registerutdrag skall efterkommas.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Bolaget har i skrivelse daterad den 9 juni 2006 hos Överförmyndarnämnden i Örebro kommun begärt att få ett utdrag ur nämndens register över aktuella förvaltarskap. Bolagets begäran inskränkte sig till uppgifter om vilka personer, enligt en till skrivelsen fogad bilaga, som hade förvaltare utsedd. Frågan i målet är om dessa uppgifter omfattas av sekretess och om uppgifterna trots detta kan utlämnas till bolaget.

Av 1 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) framgår att sekretessbelagd uppgift inte får röjas i andra fall än som anges i lagen eller i lag eller förordning till vilken sekretesslagen hänvisar. Enligt 9 kap. 14 § gäller sekretess hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd i ärende enligt föräldrabalken för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Enligt 7 kap. 16 § gäller sekretess för personuppgift om det kan antas att ett utlämnande skulle medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen (1998:204).

Enligt 11 kap. 27 § föräldrabalken skall rätten genast kungöra beslut om anordnande och upphörande av förvaltarskap i Post- och Inrikes Tidningar.

Enligt 11 § förmyndarskapsförordningen har överförmyndaren en skyldighet att på begäran lämna utdrag ur det register som myndigheten är skyldig att föra över bl.a. förvaltarskap. Utdraget skall visa vem som är förordnad ställföreträdare för en enskild och på vilken grund ställföreträdarskapet vilar.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Sekretesslagen innehåller ingen hänvisning till förmyndarskapsförordningen. Härav följer att bolagets begäran, utan hinder av att den

formulerats som en begäran om utdrag ur överförmyndarnämndens register över förvaltare, skall sekretessprövas enligt 9 kap. 14 § sekretesslagen. Bestämmelsen innehåller ett s.k. omvänt skaderekvisit vilket innebär en presumtion för sekretess. Denna presumtion gäller även det förhållandet att förvaltare förordnats för en viss person. Uppgift hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd om att en viss person har förvaltare utsedd kan därför lämnas ut endast om detta kan ske utan risk för skada eller men för den person som uppgiften avser.

Syftet med kungörelse enligt 11 kap. 27 § föräldrabalken är att tredje man skall få kännedom om såväl förvaltarförordnanden som den huvudsakliga omfattningen av ett förordnande (prop. 1987/88:124 s. 148). Skyldigheten enligt 11 § förmyndarskapsförordningen att på begäran lämna ut utdrag ur överförmyndarens register har samma syfte. Lagstiftningen utgår alltså från att det kan vara av väsentlig betydelse för tredje man att få kännedom om att en viss person har förvaltare utsedd. Detta måste enligt Regeringsrättens mening beaktas vid tillämpningen av den aktuella sekretessbestämmelsen.

Bolaget bedriver kreditupplysningsverksamhet. Sådan verksamhet syftar till att förse kreditgivare med information om privatpersoner och andra som kreditgivaren överväger att göra affärer med. Kreditupplysningar används alltså som underlag för kreditbedömningar och andra bedömningar av ekonomiska risker och har därmed stor betydelse för affärlivets funktion och effektivitet.

Kreditupplysningsverksamhet omfattas av bestämmelserna i kreditupplysningslagen (1973:1173). Av 3 § framgår att kreditupplysningsverksamhet, med visst nu ej aktuellt undantag, får bedrivs endast efter tillstånd av Datainspektionen. Sådant tillstånd får enligt 4 § meddelas endast om verksamheten kan antas bli bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Enligt 6 § skall kreditupplysningsverksamhet bedrivs så att den inte leder till otillbörligt intrång i personlig integritet genom innehållet i de upplysningar som förmedlas eller på annat sätt till att oriktiga eller missvisande uppgifter lagras eller lämnas ut. Uppgifter om fysiska personer får samlas in endast för kreditupplysningsändamål. Av 15 och 17 §§ framgår att Datainspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen och att inspektionen får förelägga en tillståndshavare att vidta rättelse om denne har åsidosatt någon bestämmelse i lagen eller något villkor som har meddelats för verksamheten. Om rättelse inte kan åstadkommas på något

annat sätt får tillståndet återkallas. Detsamma gäller om förutsättningarna för tillståndet i övrigt inte längre föreligger. Sammanfattningsvis framgår av kreditupplysningslagen att kreditupplysningsverksamhet är underkastad en sträng reglering som innebär att den bara får bedrivas efter Datainspektionens tillstånd, att den står under kontinuerlig tillsyn av inspektionen och att tillståndet kan återkallas om tillståndshavaren missköter sig.

Mot denna bakgrund finner Regeringsrätten att en uppgift om att en viss person har förvaltare utsedd är av sådant slag att den normalt kan lämnas ut till ett kreditupplysningsföretag utan hinder av sekretess. På grund härav och då det inte framkommit något som tyder på att de efterfrågade uppgifterna kan komma att behandlas i strid med personuppgiftslagen skall bolagets överklagande bifallas på så sätt att de uppgifter som bolaget avsåg med sin begäran hos överförmyndarnämnden skall lämnas ut till bolaget. Det bör ankomma på nämnden att lämna ut uppgifterna.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Med ändring av kammarrättens dom förordnar Regeringsrätten att uppgifter om vilka personer som har förvaltare enligt föräldrabalken skall lämnas ut till bolaget i enlighet med bolagets skrivelse daterad den 9 juni 2006. Målet överlämnas till Överförmyndarnämnden i Örebro kommun för handläggning.

Susanne Billum

Eskil Nord

Lennart Hamberg

Annika Brickman

Margit Knutsson

Ingela Hofvander
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare